

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**EVANGELISATIEPOST
MERKSEM**

04 Gods wil
in het leven

07 De noodzaak
van de Synode

08 Geestelijk vakantie houden

Leven in de dood

ds. A.P. Baaijens, Aagtekerke

Er is grote nood in Jericho. De mannen van de stad zijn naar de profeet Elisa gekomen. Ze hebben gezegd: 'Zie toch, de woning dezer stad is goed, gelijk als mijn heer ziet; maar het water is kwaad en het land onvruchtbaar' (vers 19).

► Toen ging hij uit tot de waterwel en wierp het zout daarin, en zeide: Zo zegt de HEERE: Ik heb dit water gezond gemaakt, er zal geen dood noch onvruchtbaarheid meer van worden.

2 Koningen 2:21

In Jericho was men voor de watervoorziening afhankelijk van een bron. Daar konden mens en dier van drinken, en daar kon ook het land mee bevoeid worden. Nu was het water in de bron van Jericho kwaad, niet bruikbaar. Zodanig vol van schadelijke stoffen dat er mensen stierven, er

veel miskramen voorkwamen onder de mensen en de beesten en de gewassen op het land niet groeiden. Dus dood en onvruchtbaarheid. Hoe kwam dat? Verklaarders wijzen erop dat het alles te maken had met de vloek die eenmaal over Jericho was uitgesproken in Jozua 6. Jericho was ooit een sterke stad met hoge en dikke muren. Maar die muren waren gevallen door Gods machtige hand. Jozua had over het gevallen Jericho de vloek uitgesproken: de stad mocht niet meer herbouwd worden. Nu was dat toch gebeurd, in brute ongehoorzaamheid aan de Heere. Vanwege de zonde was ook het water kwaad en het land onvruchtbaar.

Vloek en oordeel

Wijst de kwade bron niet naar uw en mijn hart? Ons hart is van nature een bron waar geen leven meer in is en waar kwade vruchten uit voortkomen: dood en onvruchtbaarheid. Vanwege onze moed- en vrijwillige ongehoorzaamheid tegen de Heere. We liggen net als Jericho onder de vloek en het oordeel. Het is de droeve werkelijkheid van ons bestaan: uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid. Is dat uw levensnood al geworden? David beleefde het toen hij uitriep in Psalm 51: 'Want ik gevoel de grootheid van mijn kwaad; mijn zonde zie 'k mij steeds voor ogen zweven; 'k Heb tegen U, ja U alleen misdreven; Uw wil en wet, hoe heilig, stout versmaad'. In Jericho hadden ze van alles geprobeerd om de kwade bron goed te maken, maar ze waren ten einde raad. Ze konden niet meer verder leven met die kwade bron. En u? Of hebt u er geen last van? Leeft u zomaar onbekeerd verder op weg naar de eeuwigheid? Met uw dode, onvruchtbare hart? De inwoners van Jericho kwamen met hun nood tot de knecht van de Heere, en daarmee tot de Heere Zelf. Dat is de beste plaats en de enige plaats! Ook voor u. Dat geldt ook alle tijdelijke dingen. We zijn toch in alles van de Heere afhankelijk?

Bij de voorpagina:

EVANGELISATIEPOST MERKSEM

Na geruime tijd pionierswerk te hebben verricht, houdt D.P. Polder op 3 december 1958 in een van de plaatselijke cafés in Merksem voor de eerste keer een evangelisatiebijeenkomst. Omdat er geen kerkgebouw beschikbaar is, spreekt hij de eerste jaren wel vaker op doordeweekse avonden in cafés en zalen. Nadat het pand

Oude Barreellei 64 is aangekocht en de benedenverdieping ervan als kerkzaal is ingericht, komt men daar vanaf 11 november 1962 voortaan 's zondags bijeen. Vanaf 2 maart 1969 worden er gedurende enkele jaren ook middagdiensten belegd aan het Sint Jansplein, in het centrum van Antwerpen. Op 29 november 1991 legt evangelist J. Witte de eerste steen van een nieuwe kerkzaal. Bij de ingebruikneming ervan, op 22 april 1992, mediteert hij over Psalm 48:10. In 2013 verhuist de evangelisatiepost (Protestants Centrum De Bron) naar de Jaak de Boeckstraat. Tijdens de eerste dienst, op 10 februari, spreekt evangelist A. van Setten over 2 Petrus 1:19. Naast de kerkzaal bevindt zich de (inloop)winkel. Behalve bezinnende activiteiten wordt er iedere week ook kleding verdeeld en brood uitgedeeld.

Ook al leven we in een technisch hoogstaande tijd. Merken we de hand van de Heere nog op, ook in de oordelen die Hij zendt? Wat kan er geprobeerd worden de oordelen van de Heere weg te nemen of weg te redeneren in plaats van eronder te buigen. Wat is het groot als we ermee bij de Heere terecht mogen komen en het eens mogen worden met wat Hij doet.

Zout wijst heen naar het genadeverbond van de HEERE, dat ook wel een zoutverbond wordt genoemd.

In Jericho moest een wonder gebeuren. Dat geldt ook voor ons hart. We moeten wederom geboren worden, zoals de Heere Jezus dat gezegd heeft tot Nicodemus: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien'. Op dat genadewonder wijst ook deze geschiedenis.

Vuile bron

Elisa mocht de mannen van Jericho wijzen op zijn God, op het Woord van de HEERE. Bent u met uw kwade bron, uw vuile, dode, zondige hart, al bij de HEERE terechtgekomen? Weet u al dat uw bron niet deugt? Als de Heere Zijn licht laat schijnen in ons hart, dan krijgen we niet alleen verdriet over de zonde, maar gaan we ook leren dat we bedorven zijn tot in de bron van ons bestaan. In Jericho ging het niet alleen over de

gevolgen, maar ging het ten diepste om de kwade bron zelf. Bent u er al achter gebracht dat u die vuile bron nooit meer zuiver krijgt? David ging het zingen: 'Herschep mijn hart, en reinig Gij, o HEER', die vuile bron van al mijn wanbedrijven'.

De mannen van de stad moeten een nieuwe schaal met zout bij Elisa brengen. Zout is hier onder meer symbool van iets wat bederf tegengaat. Zoals er vroeger vaak zout gebruikt werd om levensmiddelen te bewaren, om te voorkomen dat die zouden bederven. Zout wijst heen naar het genadeverbond van de HEERE, dat ook wel een zoutverbond wordt genoemd. Het ziet op het bederfwerende van Gods werk in het leven van een zondaar, op Zijn eenzijdige, soevereine genadewerk in Christus, de Middelaar van het verbond; het ziet ook op de vastheid ervan, op dat wat eeuwig zal blijven en nimmermeer vergaat. Elisa mocht het laten horen: 'Zo zegt de HEERE: Ik heb dit water gezond gemaakt' (vers 21m). Hij alleen kan de vuile bron van ons hart reinigen. Dat doet Hij door Zijn Woord en Geest. Reiniging van ons vuile hart kan alleen door het bloed van Christus, Die wilde afdalen in de vuile bron van zonde en schuld, Die een vloek wilde worden om verloren zondaren te behouden van het verderf. Hij nam het oordeel van de dood op Zich voor al de Zijnen, opdat dode zondaren leven zouden door Hem. Hij maakt dode harten levend, Hij maakt vruchtbaar wat onvruchtbaar is.

Het zout moest in de bron komen. Dat ziet op de toepassing door Gods Geest in het hart van het heil dat in Christus is. Dat is zo heel persoonlijk nodig. Vele eeuwen later is Christus óók in Jericho gekomen! Daar heeft Hij het laten horen: 'Want de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was' (Luk. 19:10). Hij is het enige Middel. Voor Hem is geen zondaar te vuil. Hebt u Hem zó al nodig gekregen? De God van Elisa leeft nog! ♦

Uit:
**DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS**
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

*ZEVEN LEERREDENEN
over LUKAS 18:35-43*

Vijfde tekst uit Lukas 18:35-43

'En Jezus stilstaande, beval dat men denzelven tot Hem brengen zou; en als hij nabij hem gekomen was, vroegde Hij hem.'

Lukas 18:40

Zo waarachtig is het dat onze Heere Jezus Zijn hart bijzonder neigt tot arme, ellendige en verlegen mensen, die tot Hem schreien en roepen om hulp. Hij zal hen vóór alle anderen het eerst helpen en genezen van hun kwalen, waardoor zij beangstigd zijn. Daarom mocht David in zijn benauwdheid wel roepen: 'O God, hoor mijn geschrei, merk op mijn gebed' (Ps. 61:2), want in diezelfde psalm roemt hij des Heeren hulp en verlossing, zeggende in vers 6: 'Want Gij, o God, hebt gehoord naar mijn geloften', en in vers 9: 'Zo zal ik Uw Naam psalmzingen in eeuwigheid, opdat ik mijn geloften betale, dag bij dag'.

O, welk een troostrijke zaak voor alle arme, verlegen en benauwde zondaren, die tot Christus om hulp en ontferming roepen! Laat dan vrijwel die gehele schare van de wereld hen haten, betwisten, bestraffen en hard behandelen, de Heere Jezus zal voor hen stilstaan, om naar hun

*De genezing van
de blinde Bartimeüs*

► verlegen geroep te horen! Hij is hun een getrouw en barmhartig Hogepriester. Hij zal hun droefheid en ellende aanzien. Hij zal medelijden met hen hebben, Hij zal hen zekerlijk helpen, ten aanzien en ten spijt van de ganse wereld. O, welk een troost voor een arme, benauwde ziel! Laten de mensen van de wereld zo iemand voorbijgaan, laten ze het aangezicht van hem afwenden, hem de nek toekeren, hem zuur aanzien, hem bestraffen en verkeerd over hem oordelen. O, dit kan gans geen kwaad, want het geschiedt alleen maar opdat zij plaats zou maken voor de Heere Jezus, opdat Die tot hem kome en voor hem stilstaat.

O, als Jezus maar voor ons wil stilstaan, dan mogen alle mensen wel aan ons voorbijgaan en van ons weglopen, want er is bij de Heere Jezus troost en hulp genoeg voor ons te vinden! Och, wat zijn het ongelukkige zielen die dit nog niet recht erkennen en geloven kunnen, maar die nog hulp en troost bij een ellendige en zondige wereld zoeken! Hoeveel zaliger is het volk, hetwelk de kunst geleerd heeft om zo sterk te roepen en te schreien tot de Heere Jezus, dat zij Hem voor zich kunnen doen stilstaan. Er worden door ons volk vele gebeden tot Christus opgezonden, maar zij hebben deze kracht niet dat Christus daarvoor blijft stilstaan. En wat scheelt er dan toch aan? In de grond van de zaak nergens anders aan dan:

1. Omdat de arme mensen nog niet met aandachtige en verslagen harten willen stilstaan bij hun zonden en geestelijke zielsellende en daardoor nog niet recht gewond zijn.
2. Omdat zij nog geen recht gelovig vertrouwen op de Heere Jezus stellen.
3. Omdat zij nog niet enig en geheel, met verzaking van alles, hun toevlucht nemen tot Zijn ontferming en grondeloze genade en barmhartigheid en zich daar ootmoedig op neerwerpen.
4. En Hem om deze ontferming niet vurig en aanhoudend smeken, zoals de blinde bedelaar deed. ♦

► wordt vervolgd

Gods wil in het leven

P. van Wijhe, Rilland

Het ongehuwd zijn, kan echt als lijden ervaren worden. De troost is echter dat er bij God geen doelloos lijden is. Hij heeft een doel! Misschien mogen we daarin uitzien naar een dieper verstaan van Gods wil in ons leven. En dat laatste is waar het om gaat.

Vanwege de zonde kan het zijn dat een gehuwde binnen het huwelijk ook ongelukkig is. De vraag is daarom niet wat beter is - gehuwd of ongehuwd - maar waartoe God ons heeft geroepen. Dat kan zijn dat Hij ons geroepen heeft om vader en moeder te zijn van een groot gezin, maar het kan ook zo zijn dat onze roeping in het alleen staan ligt. Welke weg de Heere wil dat we gaan, mogen we aan Hem vragen.

Het verdorven hart

We hebben al geschreven dat het alleen staan een gevolg is van de zondeval en dat de Heere Zelf sprak dat het niet goed is dat de mens alleen is. De Prediker geeft ons nog een andere kijk op het verdorven hart van de mens. Overigens zeggen we niet dat dit voor alle gelukkige ongehuwden geldt; er kunnen immers ook goede Bijbelse redenen zijn om alleen te blijven. Maar laten we ons niet afschrikken om eerlijk in de spiegel van Gods Woord te kijken en te onderzoeken wat ons drijft. De Prediker zegt in hoofdstuk 4:7-12 dat hij een ijdelheid zag onder de zon. Sommige alleenstaanden werken onophoudelijk. Ze vergaren zich rijkdom en hebben nooit genoeg. Maar nooit komt de

vraag bij hen op: voor wie doe ik dit nu? Ze blijven vergaren, willen het niet gebruiken en al zeker niet delen. Dat is gierigheid en daarmee zonde voor God. Hieruit volgt dat we ook uit gierigheid een relatie kunnen ahouden. De vraag is dan of ons begrip van gierigheid overeenkomt met dat van de Heere.

Wat is ons doel?

De vraag: 'Voor wie doe ik het allemaal?' kan een alleenstaande ook bezighouden. Een vrouw maakt van een huis een thuis voor haar man en eventuele kinderen. Een man bouwt, onderhoudt en werkt om zijn vrouw mogelijkheden te bieden zich te ontplooien. Het is uit liefde dat een man zich afvraagt: 'Hoe kan ik mijn vrouw behagen?' Uit diezelfde liefde zorgt een vrouw voor haar man. De alleenstaande vraagt: 'Maar voor wie doe ik het?' Hij krijgt immers geen tekenen van dankbaarheid van zijn vrouw als hij iets in huis heeft gedaan. En zij krijgt geen arm om zich heen geslagen als teken van liefde als ze een heerlijk gerecht op tafel zet. Een teken van waardering hebben we allemaal nodig. Laten we daarom binnen de gemeente elkaar positief

bemoedigen! Een korte opmerking van waardering kan een alleenstaande zo goed doen.

Apostel Paulus

Paulus, zelf alleenstaand, zag dit alles ook en wist als geen ander dat een mens een doel nodig heeft in het leven. De vraag: 'Voor wie doe ik het allemaal?' moet een antwoord krijgen. Zijn antwoord is: Gebruik het om de Heere te behagen. In 1 Korinthe 7 legt Paulus een Bijbelse visie op het huwelijk en het ongehuwd zijn uiteen. Voor Paulus is het helder: ongehuwd zijn kan alleen als we ook buiten het huwelijk rein kunnen leven. Anders moeten we serieus op zoek naar een levensgezel. Zijn tijd was uiteraard anders dan die van ons, maar Gods Woord blijft staan. Degenen die zich niet kunnen onthouden, moeten de middelen gebruiken om tot een huwelijk te komen. Calvijn benoemt hierbij treffend dat de genegenheden op zichzelf niet zondig zijn, maar

Een teken van waardering hebben we allemaal nodig. Laten we daarom binnen de gemeente elkaar positief bemoedigen!

dat wij er ongeregelde genegenheden van maken, die zelfs heviger kunnen zijn dan andere. Maar dan wijst hij erop dat de oneerbaarheid die hiermee gepaard gaat door de eerbaarheid van het huwelijk bedekt

wordt en daardoor ophoudt zonde te zijn. Dus voor Paulus waren er drie groepen mensen rond dit thema: mensen die op een gewone wijze tot het van God ingestelde huwelijk kwamen; mensen die de gave der onthouding niet hadden en daarom noodzakelijk moeten trouwen om niet in zonde te leven; en mensen die de gave der onthouding hadden en niet hoeven trouwen.

Calvijn waarschuwt in dit verband wel voor het lichtvaardig denken over het ongehuwd zijn. Hij is ervan overtuigd dat dit maar weinigen is gegeven. Hij verwijst hierbij naar de woorden van de Heere Jezus Zelf (Matth. 19:11-12) en wat Paulus hierover in 1 Korinthe 7 herhaalt. Dat heeft natuurlijk voor Calvijn ook alles te maken met de roomse praktijk rondom het celibaat. Maar laten we als alleenstaanden ook eerlijk omgaan met deze tere zaken. ♦

► wordt vervolgd

► Het ongehuwd zijn, kan als lijden ervaren worden.

Zitten rond het sterfbed

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

Het is heel pijnlijk om rondom een sterfbed te zitten. Voor de familie en vrienden die een geliefde moeten gaan missen en niet kunnen missen. Vooral voor de stervende die alles en iedereen los moet laten om de eeuwigheid in te gaan.

Wat een voorrecht als we mogen weten dat de stervende in zijn of haar gezonde dagen door de Heere is opgezocht en als een onwaardige zondaar een waardige Zaligmaker heeft leren kennen. Dan kan een wonderlijke vreugde zich vermengen met het verdriet.

Praten

Wat moet je zeggen als je bij een sterfbed zit? Misschien wel niet zoveel. Toen de vrienden van Job zwijgend aanwezig waren in zijn verdriet waren ze tot steun, maar toen ze gingen spreken, waren het de verkeerde woorden op het verkeerde moment. Bedenk dat een stervende zoveel te stellen kan hebben met zijn lichaam en zo moe kan zijn, dat een gesprek al te veel kan zijn. Het geluid van stemmen kan al een belasting zijn. We moeten aftasten: wat kan de stervende aan? Ook in onze ambtelijke ziekenbezoeken! En laten we eerst eens luisteren met onze ogen en oren naar wat de zieke te vertellen heeft, voordat we met onze goedbedoelde, maar veel te snelle woorden komen. 'Uw woord zij allen tijd in aangenaamheid, met zout besprengd' (Kol. 4:6a).

Vragen

Bij een sterfbed vallen veel vragen weg. De vragen over eten, kleding,

vakanties, politiek en zaken doen er helemaal niet meer toe. Feitelijk blijft er maar één vraag over: 'Is het wél met u?' (2 Kon. 4:26a). Deze vraag móét gesteld worden. Niet alleen door ambtsdragers, maar ook door familie en vrienden. Hopelijk stellen we deze vraag niet pas aan de orde als iemand stervende is. Laten we deze vraag in onze gezonde dagen aan elkaar stellen. Deze vraag moet eerlijk gesteld worden, omdat de stervende weldra voor Gods rechterstoel zal staan. Maar ook omdat het goed is dat de naasten weten hoe deze dingen in het hart van hun geliefde lagen. Als ze na het overlijden daarnaar moeten gissen, is dat moeilijk te verwerken.

Toch moeten we oppassen hóé we deze vraag stellen. Soms wordt zo'n vraag dermate dringend gesteld dat de stervende bijna gedwongen wordt om wat goeds te zeggen. Antwoorden worden half of helemaal op de lippen gelegd. Wanneer iemand niet kan of wil delen wat er in het hart leeft, past het ons om in bescheidenheid een stapje terug te doen. En laten we maar beseffen: wij hoeven Gods werk niet te openbaren, daar zorgt Hij Zelf wel voor. Desnoods op het sterfbed.

Bemoedigen

Bijna niemand is op godsdienstig gebied onbewogen wanneer hij

weldra sterven moet. En wat kunnen we in die momenten sterk beseffen dat er maar één ding nodig is voor de stervende. En als iemand dan vraagt om een bepaalde psalm te zingen, of vertelt dat hij zo'n wonderlijke rust in zijn hart ervaart, kunnen we daar moed uit scheppen. En de neiging kan dan ook heel sterk zijn om de stervende te gaan bemoedigen. Met troostvolle Bijbelteksten of door uit te spreken dat we geloven dat iemand straks naar de Heere zal gaan. Toch moeten we altijd, en juist bij een sterfbed, eerlijk blijven. Waren er in het leven de onbedriegelijke vruchten van genade te bespeuren: 'Het waar geloof in Christus, kinderlijke vreze Gods, droefheid die naar God is over de zonde, honger en dorst naar de gerechtigheid'? (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, par. 12).

Zeker, een kind van God mag vertroost worden door te wijzen op de Plaatsbereider Die in het Vaderhuis wacht (Joh. 14). Maar als deze dingen niet helder liggen, is het heel wreed om iemand gerust te stellen, terwijl daar geen goede grond voor is. Dan is het beter om te wijzen op de Zaligmaker Die zeer gewillig was om zieken te ontvangen. 'En Hij genas allen die kwalijk gesteld waren' (Matth. 8:16). ♦

► wordt vervolgd

1. De noodzaak
2. De agenda
3. De vergadering

De noodzaak van de Synode

ds. W. Silfhout, Veenendaal

Op woensdag 10 september vindt in Gouda een belangrijke vergadering plaats. Dan begint de driejaarlijkse vergadering van de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten.

Dat deze vergadering belangrijk is, blijkt al uit het feit dat in die maand ook donderdag 11 september is gereserveerd, in oktober nog twee dagen zijn aangewezen en meestal in de eerste maanden van het volgende kalenderjaar de vergadering pas kan worden gesloten.

Reden om in drie artikelen stil te staan bij het grote belang van de Generale Synode voor ons kerkverband. Vooral aan onze jongeren willen we enig inzicht geven over wat die Synode eigenlijk doet en hoe dat gaat in de praktijk.

Bijbels fundament

Is een Generale Synode eigenlijk wel nodig? We hebben toch de plaatselijke gemeenten met hun kerkenraden? Die werken toch al samen met andere gemeenten in hun omgeving, in de zogenaamde classis? En die werken toch weer met andere classesamen in wat wij noemen de Particuliere Synode? Waarom dan nog eens in de drie jaar een Generale Synode, een soort hoogste instantie die het geheel van de gemeenten bestuurt? Het fundament van het gereformeerde kerkstelsel is de zelfstandigheid van de plaatselijke kerk. Die wordt dus niet van bovenaf geregeerd. Maar het zou on-Bijbels zijn als de ene gemeente zich niets van de andere zou aantrekken. Enerzijds zijn alle ongeveer 150 plaatselijke gemeenten elk op zich een complete

► De Generale Synode komt bijeen in de kerk te Gouda

kerk, anderzijds zijn zij deel van het geheel, van het lichaam van Christus. Hoewel niet in alle opzichten vergelijkbaar, lezen we over zo'n gezamenlijke vergadering al in Handelingen 15. Daar kwamen vragen aan de orde die alle gemeenten aangingen. Het Bijbelse gebod is: opdat zij allen één zijn. De gemeenten moeten elkaar dienen en helpen. Er zijn ook veel gemeenschappelijke belangen. Denk maar aan de zending, de evangelisatie, de evangelieverkondiging onder het Joodse volk, de toelating tot de Theologische School, de aandacht voor bijzondere noden in eigen land en in de wereld, enzovoort. Als belangrijke reden geldt ook dat er een mogelijkheid moet zijn dat leden van de gemeenten zich op een meerdere vergadering kunnen beroepen als zij menen dat een kerkenraad een onjuist besluit heeft genomen en zij zowel door de classis als de Particuliere Synode in het ongelijk zijn gesteld. Dit heet 'het recht van appel'.

Ook de mogelijkheid om problemen die een plaatselijke kerk niet kan oplossen gezamenlijk te behandelen, is een reden voor het samenleven.

Bidstond

Om het grote belang voor alle gemeenten te benadrukken, wordt aan de vooravond van de vergadering van de Generale Synode een bidstond gehouden. Meestal gebeurt dat in de gemeente die is aangewezen om de synode bijeen te roepen. In die bidstond gaat in de regel de predikant voor die in de vorige synode preses (dat is: voorzitter) was. Die bidstond is voor iedereen toegankelijk. Woon die bij, als het maar even mogelijk is en toon daarin ook uw/jouw betrokkenheid bij en liefde tot het geheel van de gemeenten.

Samenstelling

De Generale Synode bestaat uit 40 leden: 20 predikanten en 20 ouderlingen. Hoe wordt iemand lid van de Generale Synode? Om te zorgen dat het hele kerkverband vertegenwoordigd is, gaat er een getrapte verkiezing aan vooraf. Dat gaat zo: naar elke classis vaardigt een kerkenraad twee afgevaardigden af, een predikant en een ouderling, of als er geen predikant is: twee ouderlingen. Elke classis benoemt weer vier predikanten en vier ouderlingen voor de Particuliere Synode. De vier Particuliere Synoden benoemen elk vijf predikanten en vijf ouderlingen.

Moderamen

Aan een vergadering moet leiding gegeven worden. Daarvoor wordt bij het begin van de vergadering een moderamen (zeg maar: soort dagelijks bestuur) gekozen uit de 40 afgevaardigden. Het moderamen bestaat uit een preses (voorzitter), preses-secundus (tweede of waarnemend voorzitter), een scriba (secretaris), een scriba-secundus (tweede scriba), vaak ook nog een derde scriba en een quaestor (penningmeester).

Voor de vergadering van de Generale Synode is een agenda opgesteld. Hoe die agenda tot stand komt, en wat daar zoal voor onderwerpen op staan, daarover de volgende keer. ♦

► wordt vervolgd

Geestelijk vakantie houden

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

Deze weken liggen de ervaringen van de vakantie vers in het geheugen. Of zijn onze ervaringen zelfs nog in volle gang. Als we zelf geen vakantieganger zijn, dan kunnen we ons van vroeger of van anderen uit onze omgeving vast wel een beeld vormen bij vakantie houden. Maar wat te denken van geestelijk vakantie houden?

Rust in menselijk opzicht is nodig en goed. We leven in een tijd waarin veel gebeurt en waarin we ook enorm veel kennis hebben van wat er gebeurt. Dat maakt het levensgevoel intensief. Daarom is vakantie voor velen een periode waarin men de dwingende hectiek van alle dag even ontvlucht. Dan zou je de rust van de zomeravonden en de prachtige indrukken van natuur en cultuur nog wel even vast willen houden.

Geestelijk

Nu gaat het over geestelijk vakantie houden. Dan stellen we ons voor dat iemand in vakantietijd geestelijk leven in praktijk mag brengen. Dus iemand die óók in vakantietijd God liefheeft boven alles en zijn naaste als zichzelf. Die dagelijks zijn betrachting heeft in Gods Woord en wet. In vakantietijd ziet zo iemand bovenal uit naar geestelijke rust. Hij heeft iets geleerd van wat het betekent om te leven onder het ongenoegen van de Heere. Maar hij ziet er naar uit om in Christus iets van Gods gunst te ervaren. Dat de Heilige Geest zo leidt in de waarheid. Het is genade als onze vakantietijd hiermee wordt getekend. Bent u zo'n vakantieganger?

Rustig rentenieren

Als ik over deze dingen schrijf, moet ik denken aan een preek van ds. A. de Blois (1887-1971) die ik ooit beluisterde. Mijn vrouw was naar de kerk en als jonge vader paste ik op ons oudste kind. Er was in die tijd nog geen internet en kerktelefoon mocht alleen voor oude mensen. Dus ik luisterde naar een preek uit het familiearchief. Ik had nog nooit een preek van ds. De Blois gehoord. Maar ik was er benieuwd naar, omdat (zowel van mijn

vrouw als van mij) de voorgeslachten van moeders kant onder hem hebben gekerkt. Van die preek is me al die tijd bijgebleven hoe hij waarschuwde tegen -wat ik nu maar aanduid als- een geestelijke vakantiehouding. 'O we willen zo graag met een grote zak gemoedelijke bevinding rustig gaan rentenieren. (...) Je hebt van die mensen die zouden met hun godsdienst de hele dag willen pronken, koffiedrinken en lekker eten en dan gaan ze zo verder'.

Heerlijke vreugde

Nu ik op het punt sta om met vakantie te gaan, heb ik de preek nog eens opgezocht. De tekst is 1 Petrus 1:18-19: 'Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandeling, die u van de vaders overgeleverd is; maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam'. Voor de behandeling van de tekst sloot ds. De Blois aan bij vers 8, waarin het gaat over een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde. Toen hij deze preek hield, was hij 80 jaar en had hij veel meegemaakt. Treffend hoe hij merkbaar woorden tekortkwam om de vreugde weer te geven die er ligt in de dienst van God. Ernstig waarschuwde hij voor een ijdele wandel zonder Hem. Zo benadrukte hij ook dat het ware geloof niet kan rusten op een vergankelijke grond. Tegen die achtergrond staat de aangehaalde passage. 'Zeker, er zijn wel bekeerde mensen, die uit de vruchten van de eerste

► Je zou de rust van een mooie zomeravond nog wel even vast willen houden.

bekering willen blijven leven. Ze willen graag genieten. Je moet niet te diep gaan praten, want dan raken ze in de war. En toch is het zo noodzakelijk om op die Goddelijke leerschool verstand te krijgen van God en Goddelijke zaken'. Opmerkelijk is dat ds. De Blois dit onderbouwde met te verwijzen naar de taak en de roeping die elke ware christen in dit leven heeft. 'Dat geeft steun in onze strijd tegen een driehoofdige vijand. En anders staan we zo zwak, dan slaan we dadelijk op de vlucht'. Meer (ontdekkend) licht is dringende noodzaak.

Heil in Christus

Dat is praktisch onderwijs - in vakantietijd. Lezer, hebt u dat wel eens meegemaakt: zo'n overtuiging van tekort in Gods heilig oog? Rijk zijn in geestelijk opzicht is geen vruchtbare gestalte. Geestelijke schuld en armoede te doorleven is dat wel. En dat is nodig, voor het eerst en steeds opnieuw. Welke wankelende grond is de steen waarover u straks valt om eeuwig verloren te gaan?

Het is genade als onze vakantietijd hiermee wordt getekend.

Zo benut de Heilige Geest de geestelijke strijd om te leiden tot het heil in Christus. De verlossing is alleen in Zijn bloed. Vakantie houden is zalig voor wie in Hem mag schuilen en door Zijn Geest iets ervaren van de gunst van de HEERE. Niet alleen is Zijn Borgwerk de enige bestaansgrond; Zijn Middelaarsbediening is de fontein van het ware leven.

Nog even en dan is de vakantietijd weer voorbij. Hopelijk mag u zo terugzien op een goede vakantie. Dan bent u uitgerust - en toegerust om uw taken te hervatten. Aansluitend bij de beeldspraak van ds. De Blois: Was de koffievat maar af. De koffers kunnen naar zolder. Niets uit ons, al uit Hem; zo reist men naar Jeruzalem. ♦

Gebed bij de begrafenis

ds. J. de Kok, Sint-Annaland

Waarschijnlijk staat het 'Gebed bij de begrafening der doden' niet achter in uw Bijbel. Dit door Datheen opgestelde gebed wordt al heel lang niet (meer) gebruikt. Het is ook begrijpelijk.

Stel je voor dat de Generale Synode zou adviseren dat bij alle begrafenis- en dit gebed gebeden zou moeten worden! Dan zouden we misschien Philpot achterna gaan. Het verplichte formuliergebed bij de begrafenis gaf voor hem zelfs de doorslag om zich af te scheiden van de kerk.

Toch wil ik de artikelen over de formuliergebeden afsluiten met Datheens onbekende gebed. Waarom? Omdat we uw ziel op het oog hebben. Geliefde vriend en vriendin, onze genadetijd stopt een keer. Er komt een moment dat het onmogelijk is om ooit nog met God verzoend te worden. Wanneer is dat? Als de laatste adem, en daarmee de ziel, het lichaam verlaat. Als ik niet meer kan bidden om vergeving van zonden. Als er aan al mijn gebeden een einde komt. Het zou zomaar kunnen dat dit deze week al gebeurt. Omdat het leven ernstig is, heb ik een zeer indringende vraag: Zou het formuliergebed bij de begrafenis voor u gebeden kunnen worden? Hoe luidt dat gebed? Ik geef het eerste deel weer:

'Wij danken U, almachtige barmhartige God en Vader, dat gij [vul hier uw naam in] dat tijdelijk leven zo lang gegeven hebt, en nadat Gij hem uit dit jammerdal hebt willen verlossen, dat eeuwige en zalige leven genadiglijk gegeven, dewelke Gij alle gelovigen door CHRISTUS waarachtiglijk toegezegd hebt, wiens ziel Gij van nu genomen hebt in Uw Rijk, wiens

lichaam Gij ten laatsten dage zult verwekken uit de aarde, opdat het Uw eeuwige heerlijkheid bezit, waarvoor wij U van harte danken'.

Beste lezer(es), het gaat er niet om wat mensen van ons zeggen bij onze dood. Het gaat erom wat de Heere tegen ons zegt. Eenmaal zullen wij samen op de wolken staan, voor Christus' troon. Dan worden wij allemaal geoordeeld. Of u krijgt dan te horen: 'Komt, gij gezegende Mijns Vaders, beërfcht dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld' (Matth. 25:34). Of u hoort: 'Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is' (Matth. 25:41). Een tussenweg is er niet. En daarom vraag ik met klem: is het leven op aarde u een jammerdal geworden? Hebt u het verzoenend bloed van Christus uit genade aan uw ziel toegepast gekregen? Is er een uitzien in uw leven om verlost te worden van die oude mens der zonde? Dan hebt u in dit leven de laatste zinnen van het formuliergebed leren bidden: 'Werk door Uw Heilige Geest oprechte boete in ons, opdat wij naar hemelse en niet naar aardse dingen gedenken, want wij zijn vreemdelingen in deze wereld, en ons burgerschap is in de hemel. Laat ons daarom de wereld, noch dat daarin is, nimmermeer zo lief zijn, dat het ons moge verhinderen om Christus te verwachten tot onzer verlossing'. ♦

► slot

‘Hij heeft Zijn daân getoond’

W.B. Kranendonk, Amersfoort

‘Ik heb altijd een zekere kanselvrees gehad’, zegt ds. J. Karels. ‘Als ik de preekstoel op moest, was het steeds mijn gebed: ‘Heere, help toch’. Als ik eraf kwam bad ik: ‘Heere, vergeef toch’. Maar ik moet ook zeggen: ‘Hij heeft waargemaakt wat Hij beloofde: Ik zal u een mond en wijsheid geven’.

► Ds. J. Karels is 50 jaar predikant

Op 2 september mag de nu 89-jarige emerituspredikant herdenken dat hij 50 jaar geleden door ds. A. Vergunst in het ambt werd bevestigd. Werkendam was zijn eerste gemeente. Daarna kwamen Beekbergen (1979), Rijssen-Zuid (1983), Oudemirdum (1991) en Middelharnis (1999). In 2003 ging hij met emeritaat. Preken doet hij al meer dan tien jaar niet meer. Maar hij zwijgt niet om goed van de Heere te spreken.

Gevraagd om in enkele zinnen de achterliggende vijftig jaar samen te vatten, zegt ds. Karels: ‘Ik ben een onbekwame en onnutte dienstknecht. Desondanks heeft Hij Zijn daân getoond en me trouwelijk geleid. Daarbij wil ik niet vergeten dat Hij me een vrouw heeft gegeven die me tot grote steun was’.

Terugkijkende op zijn studententijd aan de Boezemsingel zegt ds. Karels: ‘Naar menselijke maatstaven was

ik in de beginjaren eenzaam op de Theologische School. In 1970 was er niemand aangenomen en in 1971 was ik de enige. Ik was dus alleen in het eerste leerjaar en in het tweede zat er niemand. Toch was het een goede tijd’.

Pinksteren

Zijn eerste spreekbeurt herinnert hij zich nog goed. ‘De zondag dat ik mocht gaan spreken, was het Pinksteren. Ds. De Gier stelde voor dat ik niet ’s zondags maar op Tweede Pinksterdag voor het eerst zou voorgaan. Hij zei: ‘Dan kun je spreken over de vruchten van de Geest. Dat is wat gemakkelijker’. Maar ds. A.F. Honkoop zei hij heel beslist: ‘Jij wilt toch dominee worden? Dan preek je aanstaande zondag’. Ik moest naar Brakel. Daar heb ik gesproken over: ‘En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest’.

De Heere heeft me toen laten zien dat er niet staat: ‘door de Heilige Geest’, maar: ‘met de Heilige Geest. Daar kreeg ik zelf ook onderwijs’. Eerlijk zegt de hoogbejaarde predikant dat hij zich vaak onbekwaam voelde. ‘Ik vergeleek me dan met broeders die meer ervaring hadden of meer geestelijk onderwezen waren. En ja, ik kreeg ook weleens een tik in de consistorie. Zo moest ik op een doordeweekse avond ergens preken, en net voor het begin van de dienst zei een ouderling: ‘Dominee, er zullen wel niet zoveel mensen zijn. Want hier vlakbij gaat een dominee voor die veel geestelijke oefeningen heeft’. Zo moest ik de preekstoel op. Dan is het groot als de

Heere laat merken van je af te weten. Hij heeft me nooit in de steek gelaten’. Soms ondersteunde de Heere op bijzondere wijze. Zo is het sterven van ds. Chr. van Dam voor ds. Karels onvergetelijk. Die woonde in Werkendam. ‘s Zondags was na afloop van de dienst een gemeentelid in de consistorie gekomen om zijn afkeuring over de preek uit te spreken. Ds. Karels was verslagen. Drie dagen later was het dankdag. ‘s Avonds preekte hij over Openbaring 7. De volgende morgen belde de dochter van ds. Van Dam of hij die week langs wilde komen. ‘Vader wordt minder, maar hij is gisteravond bijzonder vertroost’. De andere dag ging ds. Karels naar de oude knecht. Deze was inmiddels -vrij onverwacht- niet meer bereikbaar. Toen ds. Karels bij zijn bed stond, sloeg ds. Van Dam echter zijn ogen open en zei: ‘Ach broertje, ben je daar? Wat heb je dankdagavond toch met opening mogen preken. Dat woord heeft de Heere gebruikt om Van Dammetje aan de poort van de eeuwigheid te brengen. En nu lig ik daar te wachten totdat ik word gehaald om binnen te komen’.

Goede tijd

Moelijke momenten zijn ds. Karels niet bespaard gebleven. Diepingrijpend was het overlijden van zijn dochter Arenda. ‘Als er ooit een moment geweest is dat de vorst der duisternis me belaagd heeft, dan was het toen. Die besprong me met de vraag: ‘Spreek je nu ook nog goed van de Heere?’ Maar de Heere heeft het bijzonder wel gemaakt. Het was een moeilijke tijd, maar het was geestelijk ook een goede tijd’.

Ds. Karels was ook curator (‘menselijk gezien een onmogelijk werk’) en deputaat voor de zending en voor De Saambinder. ‘Bij De Saambinder kwam ik in de plaats van ds. W. Hage. Maar op de eerste vergadering werd ik al tot voorzitter gekozen. Tegensputteren hielp niet. Ds. Boogaard zei: ‘Zo doen we het. Punt’. Ook was hij lid van enkele synodale commissies voor appelzaken. ‘Diepingrijpend. We denken weleens dat het nú in de gemeenten moeilijk is. En dat is het ook. Maar in het verleden speelde ook het nodige. Wat zouden er veel zaken snel opgelost en tegenstellingen overbrugd zijn, als ieder zou bidden: ‘Heere, maak me ootmoedig en klein’. Dat is wat God van ons vraagt’. ♦

Kerkgeld en collecten

ds. C.A. van Dieren, Uddel

Iedere keer als we naar de kerk gaan, gaat het kerkgeld mee. De kinderen vragen erom of het al voor hen klaarligt. Kerkgeld meenemen gaat eigenlijk automatisch.

Toch is ook de collecte een deel van de eredienst waarover wel het een en ander te zeggen en na te denken valt. Allereerst had de Heere het volk Israël al geboden om niet ledig voor Zijn aangezicht te verschijnen. De dienst bestond mede uit allerlei verplichte en vrijwillige offers en gaven. De kinderen weten wel dat later bij de ingang van de tempel de schatkist stond. Overigens verweet Jezus de Joden dat ze van het huis van Zijn Vader een huis van koophandel in plaats van een huis des gebeds gemaakt hadden. Maar, waar het toen

over ging, daar gaat het nu ook over. Hoe is de gestalte van het hart van de gever? God heeft niet de gever, maar de blijmoedige gever lief.

Penningen van de weduwe

De discipelen zagen op de vele rijken die grote gaven in de schatkist wierpen, maar de Heere wees hen op de twee penningen van de weduwe. Het was het laatste, alles wat ze nog bezat. Ze gaf zichzelf onvoorwaardelijk aan de Heere over. Van Hem was alles wat ze had en Hem kwam ook alles toe. Het is groot als we de Heere uit onze door Hemzelf geschonken

overvloed mogen geven. Het is echter veel groter als we uit een verwonderd en verootmoedigd hart mogen geven. Dus, niet in de eerste plaats wát, maar hóé we het geven.

Dan komt de collectezak. Ja, de collectezak. Geen schaal of iets dergelijks, want de Schrift leert dat de linkerhand niet wete wat de rechterhand geeft. Eerst komt de collectezak voor de diaconie. Maakt de volgorde dan wat uit? Zeker. Ds. G.H. Kersten wees er altijd op dat de diaconie een Bijbelse plicht en de rest een kerkelijke plicht was. Ook het geld dat bij het Heilig Avondmaal wordt afgezonderd, is voor de diaconie.

De nood der armen

Wellicht vraagt u of één van uw kinderen wel: Is dat nu nodig, om bij het Avondmaal met geld te komen? Het lijkt wel rooms. Nee, ook dat is Bijbels. Het gaat terug op de gaven voor de armen die de beter bedeedden meebrachten bij de avondmaalsbediening. Hiermee werd in de nood van de armen voorzien. In liefde werden elkanders lasten gedragen. Wat was dat een gelukkige tijd, door de krachtige werking van de Heilige Geest. Niemand zei dat iets van hetgeen hij had, zijn eigen was. Vanuit die gestalte offerde men. Brengt u die liefde in offervaardigheid ook aan uw kinderen bij?

Iemand vertelde me eens dat hij met bid- en dankdag de kinderen wat uit hun eigen spaarpot liet geven. Zelf verdubbelde hij dan dat bedrag. Dus als ze tien euro wilden geven, maakte hij er twintig van. Zonder dat de kinderen het wisten werd achteraf het bedrag uit de spaarpot door vader weer aangevuld met het bedrag dat ze zelf afgestaan hadden. Zo leren kinderen ook de liefde om voor de Heere en Zijn dienst te geven. En dan niet alleen het wekelijkse 'koper van Alexander de kopersmid', maar dat er meer nodig is. Als de Heere ons leert wat wij nog onverdiend ontvangen, is het niet moeilijk uit de overvloed mild af te staan voor Gods dienst en de naaste. ♦

► Ook de collecte is een onderdeel van de eredienst.

► wordt vervolgd

Rust voor uw ziel

John Newton

uitg. Den Hertog; 222 blz., € 19,90.

Wie kent John Newton (1725-1807) niet? Hij was de ruwe zeekapitein en slavenhandelaar die na een krachtdadige bekeering dienaar van het Evangelie werd. Zijn gedicht "Amazing grace" is wereldwijd beroemd en bekend. Indrukwekkend is zijn bundeling van gedichten, de zogenaamde "Olney hymns", genoemd naar de plaats waar hij vijftien jaar mocht arbeiden als predikant van de Anglicaanse Kerk. In Olney was Newton de wankelmoedige dichter William Cowper tot een trooster. Daarna was hij nog vele jaren predikant in Londen. Er zijn ook waardevolle brieven van Newton bewaard. In zijn preken leren we hem weer op een andere manier kennen. De uitgever bundelde twee eerdere uitgaven van deze Engelse prediker tot één boek. Het bevat dertien preken over Mattheüs 11:25-30.

Op een ordelijke wijze diept hij de teksten uit en past deze toe. De opschriften boven de preken zijn sprekend. De vier preken over vers 25 zijn benoemd als 'Weinig weerklank', 'Voor velen verborgen', 'Wijzen en verstandigen' en 'Kinderkens'. Vers 26 spreekt over 'Soevereine genade'. Vers 27 handelt over 'De Persoon van Christus', 'Het gezag van Christus' en 'Gods genade in Christus'. In één van die preken verbindt hij 'en dien het de Zoon wil openbaren' aan het noodzakelijke werk van de Heilige Geest. In vers 28 verklaart hij 'De nodiging door Christus', 'Het komen tot Christus' en 'Het rusten in Christus'. Om te eindigen met 'Het juk dragen van Christus' (vers 29) en 'Het dienen onder Christus' (vers 30). Elke preek gaat gepaard met een oproep tot zelfonderzoek; de toepassingen zijn zowel waarschuwend als bemoedigend van aard. De preken zijn te typeren als: Bijbels, evenwichtig, geestelijk. Waardevol is de uitgebreide inleiding van dr. P. de Vries over het leven, het werk en de prediking van Newton die juist 300 jaar geleden geboren werd.

A. Jobse, Dordrecht

Komt, kinderen

C.H. Spurgeon

uitg. Den Hertog; 159 blz., € 16,50.

Het is een wat bijzondere ervaring een boekje te lezen van een baptist over christelijke opvoeding van en christelijk onderwijs aan kinderen. Het maakt nogal wat uit of zij 'alzowel als de volwassenen in het verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn' (Heidelbergse Catechismus, vraag 74), of dat ze daar buiten staan tot ze hun geloof belijden.

Als oud-zondagsschoolmeester was Spurgeon een warm pleitbezorger van de zondagsschoolbeweging in de 19e eeuw in Engeland. Enkele lezingen die hij gehouden heeft voor onderwijzers werd gebundeld in een boekje met de titel "Come, Ye Children", waarvan recent opnieuw een vertaling verscheen onder de titel "Komt, kinderen". In de eerste serie lezingen wil Spurgeon onderwijzers aansporen het kind de waarheden van Gods Woord bij te brengen, omdat ook kinderen het Evangelie kunnen aannemen en hun geloof belijden. Hij waarschuwt met klem tegen de opvatting dat kinderen hiervoor nog niet vatbaar zijn.

Zij zijn daarvoor zelfs meer ontvankelijk dan volwassenen, want ze zijn nog niet belast met vooroordelen en dwalingen: 'Het vermogen om te geloven ligt meer in het kind dan in de man'.

Vooraf in deze serie komt de baptist bovendien. Ik heb niet alles met evenveel instemming gelezen. De tweede serie gaat over de vormgeving en de inhoud van het onderwijs: de vreze des Heeren, het kwaad van de zonde, de noodzaak van verlossing, de vreugde en zaligheid van het christen-zijn. Tenslotte behandelt hij in de krachtige, beeldende en directe stijl die hem eigen is een aantal Bijbelse voorbeelden van jongeren die de Heere vreesden, en maakt hij daaruit gevolgtrekkingen voor opvoeding en onderwijs.

De vertaling roept soms vragen op. Zo geeft het vertalen van 'highway' met 'snelweg' in deze context de indruk van een misser van de vertaalssoftware... Kortom: een nuttig boekje voor opvoeders en onderwijzers, dat wat mij betreft moet worden gelezen tegen de achtergrond van de verbondsoptvatting van de schrijver, die de onze niet is.

A.A. Gorter, Leusden

Kerknieuws

INTREDE KANDIDAAT J. KROON IN LISSE

Met grote blijdschap en verwondering delen wij u mee dat op 17 september kandidaat J. Kroon als herder en leraar aan onze gemeente wordt verbonden. In de bevestigingsdienst, die om 14.30 uur begint, zal ds. A. Schot voorgaan. De intrededienst begint om 19.00 uur.

Beide diensten vinden plaats in ons eigen kerkgebouw, Tulpenstraat 35. Informatie over parkeren vindt u op de website van de Salemkerk.

Het toekomstig adres van de fam. ds. J. Kroon is: Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse.

Wij willen alle (emeritus) predikanten en studenten die de afgelopen jaren bij ons voorgingen, daar hartelijk voor bedanken.

Alle afgesproken preekbeurten vanaf 17 september komen te vervallen.

Kerkenraad Lisse

VERSLAG VERGADERINGEN CLASSIS UTRECHT 9 MEI EN 20 JUNI 2025

9 mei 2025: Namens de roepende kerk Amersfoort opent ds. W. Visscher de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij memoreert het honderdjarig bestaan van de gemeenten Bodegraven en Utrecht, het overlijden van ds. J.S. van der Net, emerituspredikant van Houten,

en het veertig-jarig ambtsjubileum van ouderling J.A. Cromwijk uit Mijdrecht.

De vergadering is wettig vertegenwoordigd door 6 predikanten, 20 ouderlingen en 2 diakenen, aan wie keurstem wordt verleend. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. G. Pater; assessoren ds. W. Mouw en ds. W. Visscher; quaestor J.A. van de Poel; scriba A.A. Gorter. Naar aanleiding van de notulen van de vergadering van 17 januari merkt een afgevaardigde op dat niet de preses maar de vergadering vaststelt of censuur ingevolge artikel 43 DKO al dan niet aan de orde is.

Ingekomen zijn een brief van een eerder ingestelde appelcommissie over de afhandeling van een ingetrokken appel, een verslag van de Classicale Evangelisatiecommissie, waarover geen vragen worden gesteld, en een factsheet van De Vluchtheuvel die voor kennisgeving wordt aangenomen.

Een verslag van een kerkvisitatie in Randburg en een ingebracht punt door het College van Visitatoren wordt in een besloten zitting behandeld.

Bij de rondvraag geven de afgevaardigden van Kesteren aan dat de eerste steenlegging van hun kerkgebouw binnenkort zal plaatsvinden en dat de bouw voorspoedig verloopt. Een afgevaardigde informeert naar de bevoegdheid van de roepende kerk van een Particuliere Synode om afgevaardigden

uit te sluiten bij de behandeling van een agendapunt. De classis heeft hierover geen oordeel, maar laat dit over aan de Particuliere Synode zelf.

Omdat de vergadering provisorisch wordt gesloten, wordt geen roepende kerk aangewezen. De preses sluit de vergadering provisorisch en ouderling A.A. Gorter van de roepende kerk Amersfoort eindigt op de gebruikelijke wijze.

20 juni 2025: Omdat dit een vervolgvergadering betreft op de classisvergadering van 9 mei opent de preses van die vergadering, ds. G. Pater, op de gebruikelijke wijze. Bij het appel nominaal blijken de gemeenten wettig vertegenwoordigd te zijn door 8 predikanten, 18 ouderlingen en 4 diakenen, aan wie keurstem wordt verleend. In de notulen van de vergadering van 9 mei stonden een aantal omissies bij de afgevaardigden, die door de scriba worden gecorrigeerd.

Een rapport van het College van Visitatoren en een drietal appelzaken worden in besloten zitting behandeld.

Bij de rondvraag geeft een afgevaardigde aan dat het soms moeilijk is de sprekers te verstaan. Hij doet de suggestie alle afgevaardigden van een microfoon te voorzien. Opnieuw wordt de vergadering provisorisch gesloten. Assessor ds. W. Mouw sluit de vergadering op de gebruikelijke wijze.

A.A. Gorter, scriba

Berichten

DIAKENDAG IN GELDERMALSEN

Op vrijdagavond 12 september organiseren DMZ en Bijzondere Noden de landelijke Diakendag in Geldermalsen. Centraal staat: 'Diaconaat ver weg en dichtbij', waarbij onder andere een pastor uit de vervolgte kerk zal spreken. Ook hopen we ervaringen uit te wisselen tijdens diverse workshops. Alle diakenen en ouderlingen zijn welkom. Meer informatie en aanmelden via www.diakendag.nl

ZGG-CONFERENTIE IN UTRECHT

Hartelijk welkom op de conferentie 'Gereformeerde theologie en (modern) heidendom' van ZGG. Predikanten uit onze zusterkerken op Papoea en in Nigeria komen binnenkort naar Nederland voor de Generale Synode. ZGG geeft hun graag gelegenheid om met ons na te denken over het conferentiethema. De situatie op Papoea en in Nigeria is anders dan in Nederland, of zijn er meer overeenkomsten dan we denken?

En hoe verhouden we ons daartoe vanuit het gereformeerde denken?

Graag ontmoeten we ambtsdragers en geïnteresseerde gemeenteleden op vrijdagavond 5 september in de Nieuwe Westerkerk in Utrecht. Meer informatie en aanmelden via www.zgg.nl/conferentie

REGIOAVOND IN DE KNOP GEBROKEN

Op vrijdag 5 september (19.30 uur)

vindt in een van de zalen van de Geref. Gemeente te Genemuiden (Taghof 3) een regioavond plaats van de reformatorische vereniging In de knop gebroken. Het thema is 'Stilgeboorte in de gemeente... Hoe zijn wij er voor elkaar?' Hannah Willemsen (Stilgeboortebegeleiding Veluwe) leidt het thema in. Ook wordt er een ervaringsverhaal gedeeld. Er is ruimte voor ontmoeting en gesprek. Heeft u zelf een miskraam of stilgeboorte meegemaakt? Of kent u het verdriet van

dichtbij, binnen uw familie of omgeving? Van harte welkom. Meer informatie op: www.indeknopgebroken.nl

WANDELING DOOR AMSTERDAM

Op zaterdag 20 september is er een rondwandeling door Amsterdam o.l.v. C.J. Hotting. Kosten 10 euro p.p.; opbrengst is onder meer voor Simon de Looier; lunchpakket meenemen; start om 10.00 uur bij Centraal Station, eindbestemming

12.30 uur bij Simon de Looier. Info: tel. 0228-317447 of 06-10790406, of e-mail cjhotting@kliksafe.nl

VERKOPING MIDDELBURG

Op vrijdag 29 augustus is er een zomeravondmarkt (16.00-20.00 uur) op het plein van de Zuiderkerk, Schoutstraat 1 te Middelburg-Zuid. Opbrengst is voor kerk en goede doelen.

MOGELIJKHEDEN VOOR STUDENTENCATECHESE IN STUDIESTEDEN

Gemeente	Contactpersoon/-gegevens	Catechisatiedag	Aanvangstijd
Amsterdam	E. de Weert (scriba) scriba@gergemamsterdam.nl	Maandagavond	19.30 uur
Delft	S. de Vree, 06-33935992 s.devree@gergemdelft.nl /	Maandagavond (ook belijdeniscatechisatie)	19.45 uur
Ede	Ouderling F. Roseboom, 06-20799767 f.roseboom@petrakerkede.nl	Maandagavond (vanaf 22 september)	20.45 uur
Goes	M.C. Duynhouwer (scriba) m.c.duynhouwer@gergemgoes.nl	Maandagavond Vrijdagavond (voor degenen die op maandag verhinderd zijn)	20.00 uur 19.00 uur
Gouda	Ouderling J.J. Grandia jj.grandia@gergemgouda.nl	Maandagavond	-
Groningen	Ouderling M. Gerritsen m.gerritsen@gergemgroningen.nl	Eenmaal per twee weken op maandag- of dinsdagavond	-
Leiderdorp	B.J.T. van de Worp scriba@ggleiderdorp.nl	Maandagavond (vanaf 22 september)	21.00 uur
Rotterdam-IJsselmonde (Reyerdijk 42)	ds. J.M.D. de Heer jmddeheer@kliksafe.nl of tel. 010-3163115	Maandagavond	20.00 uur
Rotterdam-Zuidwijk	Ouderling J. Noordzij jnoordzij64@gmail.com	Dinsdagavond (vanaf 30 september)	20.00 uur
	Ds. G.J. Baan gjbaan@outlook.com	Dinsdagavond belijdeniscatechisatie (vanaf 30 september)	20.00 uur
Vlissingen	Nog niet bekend; informatie op te vragen bij de scriba L. de Visser, scriba@marnixkerk.nl		

Kerkdiensten

ZONDAG 24 AUGUSTUS 2025

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Aalst** 14.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Alblasserdam** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Alphen aan den Rijn** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 19.00 uur ds. J.B. Huysman; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse;

Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.00 uur ds. S.W. Janse; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Bodegraven** 10.00 uur ds. P.J. de Raaf en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 9.30, 14.00 en 18.00 uur stud. W. van Ee; **Brakel** 15.30 uur ds. G. Pater; **Burgh-Haamstede** 18.30 uur ds. M. Karens; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 12.00 uur ds. G.J. Baan; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 uur ds. H.A. van Zetten en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer;

De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 uur ds. M.L. Dekker en 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Den Helder** 10.00 en 16.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Deventer** 19.00 uur kand. J. Kroon; **Dirksland** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Ede**

9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur kand. J. Kroon; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 uur ds. S.W. Janse en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. J.M. Evers; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Gorinchem** 10.00 en 16.00 uur stud. K.L. Blok; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 15.30 uur ds. M.L. Dekker; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 uur ds. J. Beens en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 en 14.30 uur ds. M. Karens; **Hoogeveen** 18.00 uur ds. J.M. Evers; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. W. Harinck; **Kampen** 18.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Kamperland** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Kapelle-Biezelinge** 15.30 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **Katwijk aan Zee** 16.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. A. Schot; **Lisse** 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Marknesse** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Meeuwen** 19.00 uur ds. B. Labee; **Meliskerke** 9.30 en 19.00 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 15.00 uur ds. M. Blok; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur stud. D. de Jong; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. J. IJsselstein; **Moerkapelle** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 15.15 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 uur ds. C. Harinck, 14.00 uur ds. L. van der Kuijl en 18.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Nieuwe-Tonge** 18.00 uur kand. W. de Jong; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 uur ds. L. Blok en 15.15 uur ds. J. Beens; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Oostburg** 10.00 en 15.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Oostkapelle** 15.00 uur ds. A.E. Brijder; **Oostvoorne** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Opperdoes** 19.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 15.00 uur ds. C. van Ruitenburch; **Oude-Tonge**

10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 15.00 uur ds. G. van Manen; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Poortugaal** 9.30 en 15.00 uur kand. W. de Jong; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 14.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rilland-Bath** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Rotterdam-Centrum** 17.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 uur (H.D.) ds. M.H. Schot en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur ds. W. Visscher; **Spijkernisse** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Sprang-Capelle** 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 15.00 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburch; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlissingen** 9.30 en 15.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Werkendam** 13.00 uur ds. R.T. Michielse en 13.00 uur ds. W.A. Zondag; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 15.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 18.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 en 15.00 uur ds. J. Janse.

DINSDAG 26 AUGUSTUS 2025

Aalst 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Borssele** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Brakel** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Melissant** 19.30 uur ds. A. Schot; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Oosterland** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Terneuzen** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl.

WOENSDAG 27 AUGUSTUS 2025

Aalburg 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **Alphen aan den Rijn** 19.30 uur

ds. J. van Laar; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. P.C. Vlot; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Dirksland** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. C. van Ruitenburch; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Mijdrecht** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. J. Beens; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. M. Boersma; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. A.A. Brugge; **Opheusden** 19.30 uur (voor de zending) ds. A.T. Huijser; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Rilland-Bath** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Sliedrecht** 13.30 uur (huw.bev.) ds. R.T. Michielse; **Soest** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Veenendaal** 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; **Wageningen** 19.30 uur ds. D. de Wit; **Westzaan** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Zwolle** 19.30 uur ds. A. Verschuure.

DONDERDAG 28 AUGUSTUS 2025

Alblasserdam 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Boskoop** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Gorinchem** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Leerdam** 13.30 uur (huw. bev.) ds. M.G. van Middendorp; **Ouddorp** 19.30 uur (voor de zending) ds. G. Pater.

VRIJDAG 29 AUGUSTUS 2025

Barneveld-Centrum 14.15 uur (huw. bev.) ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **De Valk-Wekerom** 14.00 uur (huw. bev.) ds. B.J. van Boven; **Dordrecht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag; **Krabbendijke** 15.00 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot; **Meliskerke** 14.30 uur (huw. bev.) ds. A.E. Brijder; **Opheusden** 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Karens.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 AUGUSTUS 2025

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. J. Krijgsman; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

PSALMZANGAVOND MET BOVENSTEM D.V. VRIJDAG 12 SEPTEMBER GER. GEM. KOOTWIJKBROEK

Aanvang: 19.30 uur • Toegang vrij!
m.m.v. Barneveldse Bovenstemgroep
Collecte t.b.v. van de kerk
Organist: Pieter Heykoop • Meditatie: Ds. G. Beens

ACHTERBERG (RHENEN) - D.V. zat.
6 sept. fiets-/autotocht t.b.v. aflossing
kerk OGGiN. Startpunt: Cuneraweg 86
Rhenen. Graag aanmelden. Info/aan-
melden: www.klompfietsocht.nl of
06-22540645

Ervaar rust tussen de Scheldes in Zeeland!
B&B De Bakkeet | Kijk voor beschikbaar-
heid op www.zeeuwsoeffje.nl
Of neem contact op via 0621833003

HOEKMAN
Kantoor & Project

Levering
in heel
Nederland

Hoekman is uw leverancier van **tafels** en
stoelen voor **kerk**, **vergaderzaal**
of **consistorie**.

Maak een **vrijblijvende afspraak**
bij u op locatie.
U kunt dan kennismaken met onze
kwaliteit en **jarenlange ervaring**.

Noordzandstraat 34 | 4401 CG Yerseke
T 0113 572907 | www.piethoekman.nl

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

Hoog in kwaliteit!

Magnolia hoekkeuken Keuken compleet
inclusief apparatuur.

Kraakprijs!
2248,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

**D.V. heel augustus 3e tweedehands
boek gratis***, in de winkel en online.
Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

PSALMZANGAVOND MET BOVENSTEM ST. MAARTENSKERK ZALTBOMMEL D.V. ZATERDAG 6 SEPTEMBER

Aanvang: 19.30 uur / Toegang vrij!
Organist: Pieter Heykoop
Coll. t.b.v. Huize ds. W.H. Blaak

Begravenisonderneming
Treur

tel. 030 692 42 58
06 573 156 89

info@begravenisondernemingtreur.nl

begravenisondernemingtreur.nl

AB

STRESSNONRUSTDERAAS.NL
Albert van den Berge

**Je hoofd nooit stil? Vast in angst,
stress en onrust? Doorbreek die
cirkel met De Ontspanformule!**

✓ Gratis online training
✓ Eerste stap naar rust
en ontspanning

Gun jezelf die rust.
Start nu!

tel. 06-25081102

lourens.

WE'RE HIRING

STOFFEERDER VLOEREN EN TRAPPEN
MONTEUR ZONWERING EN RAAMBEEKLEDING

Wie zijn wij?

Wij zijn een groeiend bedrijf uit Soest, gespecialiseerd
in maatwerk voor zonwering, raamdecoratie, vloeren en
traprenovatie. Al meer dan veertien jaar staan we voor
vakmanschap en klantgerichtheid. Met een enthousiast
team luisteren we naar de wensen van onze klanten en
leveren we kwaliteit op maat.

Wie ben jij?

- ✂ handig en technisch
- ✂ probleemoplossend
- ✂ zelfstandig én teamplayer
- ✂ klantvriendelijk en representatief
- ✂ fysiek fit
- ✂ rijbewijs B

Meer weten? Neem contact op:

✉ info@lourens.nu

🌐 www.lourens.nu

☎ 06 27 17 05 72

**Bureau
Mark.**

Psychosociaal therapeut
mark@bureaumarck.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureaumarck.nl

Certificering

Begravenisonderneming

sinde 1982

de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar én beschikbaar

Waardenburg	0418 - 652 039
Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 6412 740
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838
Barendrecht	0180 - 628 908

Wij verzorgen geen crematies

info@begravenisondernemingdejongh.nl | www.begravenisondernemingdejongh.nl

Stolk Orgels

- huiskamerorgels
- kerk- en zaalorgels
- maatwerk
- verhuur
- reparatie
- onderhoud

Nieuwerkerk a/d IJssel • Vrijheidslaan 55
Krabbendijke • Oostpolderweg 1s
0180 31 56 52 • www.stolkorgels.nl

**Praktijk
den Uijl**

✓ HULPVERLENING

✓ COACHING

✓ TRAINING

✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Luntenen | Yerseke

T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

Vergaderen op een sfeervolle en rustige locatie nabij Rotterdam?
Welkom in **De Veldschuur!**
Vraag vrijblijvend een offerte aan via
info@develdschuur.com of bel
06 2205 0396.

MfN-registermediator nodig?
vanweelden-mediation.nl | 0318-250105

Vast in een Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen
zet de eerste stap naar herstel en
neem contact op!

www.mediorah.nl

Zoekt u een mediator
of
organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

Bent u ook op zoek naar mooie
raambekleding? Wij komen vrijblijvend
bij u thuis adviseren! We nemen naast
veel kleur en stofstalen ook jarenlange
ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314
of kijk op **wiltraamdecoratie.nl**

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken
én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk
(desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | f i p in speksnijder.nl

SPEKSNIJDER
mode met aandacht

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

■ NIEUWBOUW
■ RESTAURATIE
■ OVERPLAATSING
■ ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**"De deelnemers
houden je een
spiegel voor"**

In het atelier van Veldheim bruist het van creativiteit. Iedere week maken deelnemers er schilderijen en werken met keramiek. Op woensdag staat houtbewerking op het programma, onder begeleiding van vrijwilliger Leen Romijn en deelnemer Gerard van de Breevaart. "Ik hoorde pas dat woensdag de mooiste dag van de week is. Dat is mijn beloning," vertelt Leen.

Lees het hele
verhaal op
**adullam.nu/
leen**

goed dat
je er bent

Ook vrijwilliger worden
bij Adullam?
adullam.nu/werken-bij/
word-vrijwilliger

Adullam
leren | wonen | werken

Omega-3 Plus van NeoLife

- * goed voor de concentratie en het geheugen
 - * voor soepele gewrichten, bij gevoelige spieren
 - * goed voor bloeddruk en bloedsomloop
- Augustus aanbieding
Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Ben je op zoek naar een mooie, betekenisvolle baan met veel eigen verantwoordelijkheid?
Brouwer Psychologen heeft vacatures voor een:

Praktijkassistent

Ridderkerk, 2 - 3 dagen per week

Huishoudelijk medewerker

Apeldoorn, 3 uur per week

Kijk op **www.brouwerpsychologen/werken-bij-brouwer** of bel naar:
0180 - 426955

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn

't Kotje Ouddorp

Ons 4-persoons chalet is in september en oktober nog beschikbaar. Geniet van de rust op park Haayse Bos, met op korte afstand zee en strand. Boek nu via **www.tkotjeouddorp.nl**. Kijk voor foto's en beschikbaarheid op onze website.

Bouw jij mee aan de minihijskranen van Hoeflon? We zoeken o.a. een **Elektramedewerker, Constructie-voorbereider en Medewerker financiële administratie**. Bekijk alle vacatures op werkenbijhoeflon.com of bel naar de HR-afdeling: 0342 400288.

Bouw mee met ons!

Aan identiteitsgebonden zorg.

Ontdek waar jij kunt meebouwen. Of... wat jij nodig hebt om verder te groeien tot een zorgprofessional.

Welkom op de informatiebijeenkomst D.V. 18 of 25 september 2025 in Zeeland of in de Neder-Betuwe.

Lees meer en meld je aan.

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSEN Tel: 0548 546055

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

NIEUW! Heeft u ook een kind waarbij het niet langer lukt zonder smartphone?

En wilt u uw kind toch beschermen tegen allerlei verkeerde verleidingen?

Dan is er nu een oplossing! De **Safe Smartphone**. Veilig voor jong en oud!

Kijk op safesmartphone.nl of bel 06-31306933

(ma en wo van 19:30-21:00).

Vakantiewoningen te huur in de mooie **Duitse Pfalz**. Volop natuur, rust, ruimte.

Het hele jaar door te huur.

Eén van de woningen is gelijkvloers, zeer geschikt voor oudere echtparen. Meer

info: www.beth-etham.de of

0049-6385-9255577 (vaste net) of

0049-151-57262272 (mobiel met

whatsapp). We spreken Nederlands!

Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25 | info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul, ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

63

Een dominee in de gevangenis

Grootmoe voor eeuwig Thuis

Een droeve stoet loopt door het dorp. Voorop lopen zes zwarte mannen. Met elkaar dragen ze een doodskist. Vanmiddag wordt de grootmoeder van Wouter en Jacobus begraven.

Met een gebogen hoofd volgen de jongens vader en moeder, die samen met twee ouderlingen als eerste achter de baar lopen.

Dominee Ledeboer kan de begrafenis niet leiden; hij zit nog steeds in de gevangenis.

Wouter krijgt een brok in zijn keel als hij daaraan denkt. Wat had grootmoe graag nog één keer met de dominee gesproken. Hij weet dat ze daar ook om gebeden heeft, maar grootmoe is er niet meer, en de dominee zit nog steeds in Leiden in 'Gravesteen'.

Terwijl ze de hoek om gaan, kijkt Wouter zo onopvallend mogelijk over z'n schouder. Wat gaan er veel vrienden van grootmoe mee naar het graf!

Stilzwijgend lopen ze naar de begraafplaats.

De voetstappen klinken dof op de stoffige zandweg.

Opeens schalt het door de straat: 'Daar gaat weer zo'n fijne volgeling van Ledeboer!'

Geschokt kijken de mensen op.

Huurman staat in z'n voortuin! Half leunend op z'n spa kijkt hij de stoet minachtend aan.

Niemand zegt een woord. Ontdaan lopen de mensen verder.

Vreselijk. Wat is de haat van Huurman groot. Grootmoe wordt zelfs nog nageroepen, terwijl ze al gestorven is! O, Wouter kán het niet begrijpen. Hoe durft Huurman! Grootmoe is een kind van God. Zij mag nu eeuwig bij de Heere zijn. En Huurman noemt haar een 'fijne volgeling...'

Voor hij er erg in heeft zijn ze bij de begraafplaats aangekomen.

Diep onder de indruk gaan ze na de begrafenis weer naar huis. Ouderling Roos heeft bij het graf gesproken over de tekst: 'Komt, gij gezegende Mijns Vaders; beërf dat Koninkrijk hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.'

Dat geldt nu ook voor grootmoe, denkt Wouter. Zij mag nu eeuwig gelukkig zijn, maar o, wat zal hij haar missen! Nu zal haar stoel voor altijd leeg blijven... ♦

Getuige zijn

Bij een huwelijk horen officiële getuigen. Hun handtekening bewijst dat ze zelf bij de ceremonie aanwezig waren.

Als ik mijn oma feliciteerde met haar verjaardag zei ze vaak: dat je er nog maar lang getuige van mag zijn. Ze bedoelde: dat je nog vaak mijn verjaardag mag meemaken. Getuigen zijn ook belangrijk als er een ongeluk is gebeurd. Niet alles is op veiligheidscamera's vastgelegd. De politie wil precies weten hoe het ging. Zijn er getuigen die het ongeluk zagen gebeuren?

Getuigen is een Bijbels woord. Voorbeelden: 'Zie, Ik heb Hem tot een Getuige der volken gegeven' (Jesaja 55). De kanttekening zegt: 'Christus betuigt de hemelse waarheid en getuigt van Gods wil'. Tot Zijn discipelen zei de Heere Jezus voor Zijn hemelvaart: 'Gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judéa en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde' (Handelingen 1). Het is het zendingsbevel.

Ook wij moeten voor Gods Naam uitkomen. Op school en catechisatie, bij vrienden en burens, overal. Begin dichtbij. 'Een iegelijk, die Mij belijden zal voor de mensen, die zal Ik ook belijden voor Mijn Vader, Die in de hemelen is (Matthéüs 10:32). Die aansporing moeten we ons aantrekken.

Maar wat is echt getuigen? Geen algemene troostboodschap rondstrooien. 'Geen zorgen hoor, God heeft ons allemaal lief'. Hoe oppervlakkig en oneerlijk! Nog minder meegaan met de valse boodschap van Jehova's getuigen, die ontkennen dat Jezus Gods eigen Zoon is. Getuigen is Gods Woord na-spreken uit persoonlijke beleving. Ook als het pijn kost of zelfs je leven, zoals bij de martelaren.

Soms hoor ik een noodkreet: 'ik kan niet getuigen want ik ken God niet persoonlijk, ik mis het geloof'. Vraag dan zoals Samuël om zelf Zijn stem te mogen horen en dat met anderen te delen. Gods Woord is levend en krachtig genoeg. En het zaad van wedergeboorte! ♦

Leestip: Jesaja 55 met de kanttekeningen.

P.C. Beeke, Middelburg

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Toerusting

Regelmatig worden er interkerkelijke avonden of zelfs 'weekenden' georganiseerd met het doel om 'toegerust' te worden. Kunnen we daar naartoe gaan?

Gods gebod

Over de 'weekenden' die men organiseert, kunnen we heel kort zijn: naar Gods gebod gaan we op de nieuwtestamentische rustdag niet naar een conferentie (hoe aantrekkelijk ook vormgegeven) maar naar de 'gemeente Gods'. Treffender dan de uitleg in onze Heidelbergse Catechismus bij het vierde gebod (Zondag 38) kunnen we het niet verwoorden. 'Wat gebiedt God in het vierde gebod? Eerstelijk, dat de kerkdienst, of het predikambt, en de scholen onderhouden worden, en dat ik, inzonderheid op den sabbat, dat is op den rustdag, tot de gemeente Gods naarstiglijk kome, om Gods Woord te horen, de sacramenten te gebruiken, God den Heere openlijk aan te roepen, en den armen Christelijke handreiking te doen; ten andere, dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late, en alzo den eeuwigen sabbat in dit leven aanvange'. Opmerkelijk is overigens ook de omschrijving én het verschil tussen 'toerusting' of zelfs 'geloofstoerusting' en de woorden van de Heidelbergse: 'den Heere door Zijn Geest in mij werken late'.

Gods Woord

Maar ook als het om doordeweekse avonden gaat, zouden we geen aanbeveling durven doen voor dergelijke avonden. Zeker, er zijn belangwekkende onderwerpen en bij het beluisteren van diverse avonden (via internet) hoorden we soms heldere klanken. Dan begrijpen we dat ouders met opgroeiende kinderen die gewoon zijn om te gaan 'stappen' of een 'drankketen' te bezoeken in verwarring raken: kunnen ze dan niet beter bij zo'n avond zitten waar de Bijbel (al is het vaak in een

andere vertaling) nog opengaat?

Veel jongeren (en ouderen) zijn niet te motiveren voor een (wekelijkse) kerkdienst, maar dergelijke avonden schijnen toch aantrekkelijk te zijn. We willen niet alle avonden over één kam scheren, maar zijn regelmatig geschrokken van 'uiterlijke' entourage bijvoorbeeld met het zingen van allerlei gezangen en opwekkingsliederen, soms met een 'stevige' instrumentale begeleiding. Maar de meeste zorgen betreffen de inhoud. Als de doodstaat van de mens niet meer is dan een constatering waarmee men toch 'Jezus kan aannemen', worden mensen bedrogen voor de eeuwigheid. Als niet de drie 'stukken': ellende, verlossing en dankbaarheid functioneren in de toespraken over de ware bekering, is de boodschap verminkt. En, om niet meer te noemen, als de belijdenis dat het ware geloof alléén maar komt 'van de Heilige Geest, Die het geloof in onze harten werkt door de verkondiging van het heilig Evangelie' ontbreekt, blijft verwarring over.

Lezer(es), we beleven inderdaad een verwarrende tijd, zeker voor onze jonge generatie. Maar gaat er van u en mij iets uit? En bedelen wij met name voor de nieuwe generatie aan de genadetroon? Ten slotte: de Heere geve dat onze 'kerkelijke' arbeid gezegend zou worden. Geeft u het goede voorbeeld door uw plaats doordeweeks nooit onnodig leeg te laten staan in de kerkdiensten? En hoe is het met onze houding tegenover de catechese en al het andere (jeugd) werk dat er mag gebeuren in de gemeente? De Heere zegene het alles 'om den Heere te bereiden een toegerust volk' (Luk. 1:17b). ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.